

МОВОЗНАВСТВО

Агеєва В.О. (Київ, Україна)

Принципи і методи аналізу лінгвокультурних архетипів і стереотипів у сучасній компаративістиці

У статті визначено принципи аналізу архетипного концепту ВОГОНЬ: семантичний, ономазіологічний, функціональний, на основі яких розроблено комплексну методіку реконструкції і зіставлення мотиваційних ознак його номінаторів, з-поміж яких і ті, що виражають стереотипні уявлення про вогонь у свідомості носіїв англійської та української мов.

Ключові слова: архетипи, стереотипи, концепт ВОГОНЬ, мотивація.

В статье определяются принципы анализа архетипического концепта ОГОНЬ: семантический, ономазиологический, функциональный, на основе которых разработана комплексная методика реконструкции и сопоставления мотивационных признаков его номинаторов, среди которых и те, что выражают стереотипные представления об огне в сознании носителей английского и украинского языков.

Ключевые слова: архетипы, стереотипы, концепт ОГОНЬ, мотивация.

In the article the principles of the analysis of an archetypal concept FIRE are defined: semantic, onomasiological, functional, on the basis of which the complex technique of reconstruction and comparison of motivational signs of its nominators are developed; among them are those that express stereotypical ideas of fire in consciousness of carriers of English and Ukrainian languages.

Key words: archetypes, stereotypes, concept FIRE, motivation.

Проблемі впливу мови на світогляд присвячено різноаспектну літературу, в якій обговорюється не тільки правомірність такої постановки питання, а й методи впливу мови на наївну й наукову картини світу [1; 3; 13; 14]. Однак ні спростувати цю гіпотезу, так само, як і висловити досить переконливі аргументи на її захист, ще нікому не вдалося через відсутність методів її перевірки. Особливу роль у трансляції культурно-національної самосвідомості народу та його ідентифікації відіграють символи певної мови, бо в їх образному змісті втілено культурно-національне світобачення. Але тільки при співвіднесенні образного змісту символів з архетипами та стереотипами національної культури та їх інтерпретації у просторі матеріальної, соціальної чи духовної культури відкривається і культурно значимий смисл самого образу. Власне акт інтерпретації відбувається за

допомогою людини – носія певної мови, тому з огляду на це символи набувають значення *лінгвокультурних архетипів і стереотипів*. Важко точно сказати, як саме вони виникають, але те, що вони відображаються в мовленнєвій поведінці носіїв мови – факт беззаперечний.

Метою статті є визначення принципів і методів аналізу лінгвокультурних архетипів і стереотипів у сучасній компаративістиці.

Одним із таких лінгвокультурних архетипів і стереотипів є вогонь, який останнім часом вивчають як ментальне утворення, тобто концепт [див. про це докладніше: 6, 43].

Як структура зі специфічною семантикою і культурно-символічним потенціалом концепт ВОГОНЬ (далі – КВ) є інваріантом-гіперонімом, а символи є його безпосередньою реалізацією (варіантами-гіпонімами). Оскільки вогонь сам по собі є першостихією, що відносить його вже до архетипів, то його інваріантно-варіантна структура відображає як давні, міфологічні уявлення представників архаїчної свідомості (що формують його архетипові семантичні й концептуальні ознаки), так і сучасні конотації вогню (його стереотипні семантичні і концептуальні ознаки), характерні для різних етнокультур.

Семантичні і концептуальні архетипові і стереотипні ознаки КВ можна виявити на основі таких принципів: семантичного, ономасіологічного і функціонального.

Семантичний принцип визначає вектор аналізу КВ: від змістової його сторони до засобів (форми) їх вираження у певній мові. Йдеться про аналіз мовних одиниць із семантикою вогню у контексті відображення ними як давніх міфологічних уявлень носіїв конкретної мови про вогонь, так і стереотипних ситуацій, пов'язаних із використанням вогню.

Ономасіологічний принцип зорієнтований на аналіз мотиваційної основи лексичних, метафоричних і фразеологічних позначень вогню, що дає змогу реконструювати культурні (архетипні (міфологічні, релігійні тощо) та стереотипні) мотиваційні складники переведення думки у (словесну) форму.

Функціональний принцип передбачає виявлення призначення КВ у конкретній етнокультурній – його оцінку носіями мови та визначення шляхів переорієнтації функціонального навантаження: від архетипної символіки до стереотипної. Принцип функціональної ідентичності КВ корелює з максимальною гомогенністю щодо людського чинника (його ілюктивна інтенція зорієнтована на досягнення перлюктивного ефекту).

Якщо аналізувати КВ у різних мовах, то валідними будуть такі методи зіставлення, що спираються на вищезгадані принципи: зіставний і порівняльно-історичний і типологічний. При цьому варто нагадати, що

останнім часом зіставне мовознавство усе більше схиляється до думки про однакову дослідницьку вагу як до виявлення відмінного, так і спільного, адже відмінне найчіткіше виявляється на основі спільного [9, 34]. У такому разі доцільно говорити про співвідношення типологічного (загальнолюдського) та генетичного (національного й локального (ареального)) [16, 364–369].

Зіставний метод дослідження архетипної і стереотипної символіки вогню, наприклад, в англійській та українській мовах спрямований передусім на пошук спільного і відмінного в архетипних і стереотипних формулах вогню. Хоча їхня магічна і ритуальна функції з часом і втратили актуальність, змінившись на експресивну, однак логіка конструювання формул, вибір мовних знаків тут підлягають законам вербалізації концептуального змісту мовних знаків [1, 293] в цих мовах. Тому цілком логічним бачиться припущення про те, що ці закони будуть значною мірою симетричними. Саме тут найактивнішими можуть стати історичні й культурні доміанти процесу трансформації ментальної структури КВ у вербальну – шляхом наповнення смисловою символікою його номінаторів (варіантів) та адекватних засобів її вираження у кожній із мов.

Для реконструкції зовнішньої і внутрішньої форми власне лексеми *fire* і лексеми *вогонь*, а також лексем, що мають семантику вогню, необхідним є застосування *порівняльно-історичного методу*, який ґрунтується на відтворенні та моделюванні вихідних праформ мовних явищ. Цей метод дасть змогу підтвердити припущення про архетипну символіку першостихії вогонь.

Пошук генетичного (національного й локального (ареального)) пов'язаний із реконструкцією мотивацій вибору стійких магічно-ритуальних, міфологічних, культурно-обрядових архетипних формул вогню. Уточнімо, що ми розуміємо під поняттям мотивація, яке використовується як різними напрямками однієї науки, так і в різних науках гуманітарного спрямування. Витлумачення мотивації у цій розвідці наближається до ономасіологічного його розуміння, що стосується передусім внутрішньої форми мовних одиниць. З ономасіологічного погляду поняття мотивації збігається із поняттям способу реалізації певного принципу номінації, що у сфері лексем із семантикою вогню пов'язується із фіксацією у їх внутрішній формі сакрального, магічного, релігійного, культурного, а згодом і соціального змісту вже стереотипу вогонь.

Оскільки маємо справу зі специфічним видом номінації за допомогою як окремого слова (англ. *fire, flame(s), blaze, spark*, укр. *вогонь, вогнище*), так і словесної формули на зразок фразеологізмів (англ. *play with fire*, укр. *живий вогонь, мандрівний вогонь, вогнем і мечем*) і прислів'їв (англ. *Add fuel to the fire* / укр. *Підливати (нідлити) масла у вогонь*), то робочим у дослідженні

прийемо розуміння мотивації І. Родіонової, що базується на змістовій стороні цих мовних знаків і передбачає у якості мотивувальної ознаки мотив [20, 7], у нашому випадку – вогню як архісеми, на тлі якої актуалізуються інтегральні, диференційні і потенційні семи, або аломотиви вогню. Ця процедура передбачає застосування *методики компонентного аналізу* [9, 97].

Мотив вогню (або архісема 'вогонець') виявляється як протиставлення аломотиву 'живого' і 'мертвого' вогню (інтегральна сема), пор. і.-с. **ker-* "здійматись, тягнутись" (полум'я), "темний", тобто "продукт горіння" як англ. *charred*, але індо-арій. *kora* "новий, молодий" [12, 241].

Аломотив 'мертвий вогонець' (диференційна сема) є ланцюжком смислів, що є ціннісними самі для себе, тобто, це система, що не рухається і не розвивається, старіє, пор. кельт. **mog-* "вогонець" але тох. *mok* "старий", нім. *alt*, а. д.англ. *eald* "старий", але дісл. *eldr* "вогонець" [12, 242].

Вогонець є ознакою божеств – об'єктів сакральної сфери. У слов'ян-язичників із вогнем безпосередньо пов'язується бог Перун як божество небесне, божество грому, громовиці та блискавки. Додамо, що подвійну природу вогню ("світлу" й "темну") бога Перуна відзначає і В. Войтович [2, 364]. Назва бога Перуна, за спостереженнями О. Колесника, "походить від імен власних: ч. *Perun*, болг. *Перун*, які могли колись означати просто "той, хто б'є". Укр. *Перун* корелює також з лит. *Perkunas*, прус. *Percunis* "грим". Перун означав також колись "дубового бога", лат. *quercus* "дуб", алб. *perëndi* "бог", рос. *перун*, ч. *perun*, пол. *piorun* означають "грим", слн. *perunika* "тощо", далі пов'язане з *perq*, *përqi* "бити, поразити" [цит. за пр.: 8]. Бог Перун безжалісний до темних злих сил Чорнобога і Мари. Він – "той, що робить вогонець, кидає вогонець, стріляє вогнем". Перун – бог, який не лише дарує життя, але і карає людину за її провини. Грим і блискавка Перуна – найстрашніша кара для тих, хто порушує клятви богам [2, 364].

Символічний чоловічий "верх" Перуна-вогню визначав його карну функцію (*Перун* – від праслов. дієслова *pъrati* "бити, трошити" [4, т. 3, 456]). Тому наступний аломотив 'бити вогнем, вдарити громом, блискавкою' знаходимо у таких мовних одиницях, де вогонець у вигляді грому виконує каральну функцію: *грим би його побив!*, *грим його скарай!*, *грим убий!*, *побив би їх грим!*, *спалив би вас грим небесний!* "виражає крайнє незадоволення, побажання комусь нещастя"; *грим мене вбий!*, *нехай мене вб'є грим!* "заприсягання в правдивості своїх слів".

Витоки каральної функції вогню лежать у світобаченні наших предків: для них вогонець був святий, тому здавна за його допомогою чинили Суд Божий – вірили, що невинного вогонець не спалить, а "на злодії шапка горить", що залізо невинного не пектимо [5, 105]. В англійській мові *вогонець* лише

подеколи виступає самостійним мотиватором наслання кари: *May every day of it be wet for ye (Saint Patrick)*, проте тут натрапляємо на численні асоціативні зв'язки аломотиву 'вогню як каральної сили', зокрема, з кольором – червоний як розпечений, розжарений (червоний цвях, червоний камінь): *A red nail on the tongue that said it By my tongue may it get you, A red stone in your throat* [24]. У внутрішній формі інших мовних одиниць вогонь асоціюється із сіркою як символом пекельних тортур: *Fire and brimstone*.

На тлі аломотиву 'вогню як каральної сили' в українській мові актуалізується ще один аломотив 'нищівна сила вогню': укр. *Хай его пале небесна сыла зъ усихъ 4 сторонъ* [22, 16], *Хай (нехай, нех) він [ясним вознем (подум'ям)] горить / згорить (загориться)* – простежується при "вираженні невдоволення, роздратування, досади з приводу кого-небудь" [23, 189], *Огонь би го наглий спалив* [10, 8], *Щоб на тобі шкіра загорілась* [18, 336], *Щоб ти згорів без вогню* [18, 337], *Щоб ти зітлів* [18, 337], *А спонелів би ти* [18, 337]. Із вогнем як каральною силою у світобаченні носіїв англійської мови пов'язується пекло, де смажаться душі грішників: англ. *Hell roast him, In hell may you be because of your sins* [24], *May the devil roast Him*.

З пеклом пов'язуються і в британському, і в слов'янському міфологічному просторі англ. *Ellylldan* – блукаючі вогники, що уявляються як частина 'пекельного вогню' – наступний аломотив. Люди вірять, що такі вогники світяться на могилах лише дуже великих грішників, яких Бог карає пеклом ще до Страшного суду. Походження блукаючих вогників пояснюють тим, що на цвинтарях завжди водиться всяка нечисть, а надто упирі, які намагаються вчинити людям шкоду і лякають їх. Вважають їх також світлом, яке запалюють ангели на могилах праведників, або душами, що вийшли з могили із поховальними свічками [2, 32].

Як видно з цих наведених прикладів, міфологічні смисли вогню, базовані на архетипах, звичайно мають високий ступінь спільних мотивів в англійській та українській мовах; нечисленні відмінності можна пояснити "індивідуальним розвитком мов, різним ступенем "збереження" та структурування давніх міфологічних уявлень" [11, 352].

Цей фрагмент зіставного аналізу різних варіантних позначень вогню в англійській та українській мовах дає змогу простежити загальні тенденції й закономірності, а також відмінності у формуванні архетипної, а подекуди і стереотипної символіки вогню і з'ясувати роль кожного компонента словесних формул із семантикою вогню, горіння тощо у формуванні їх образно-символічного змісту обох мовах. Під компонентами словесних формул розуміємо народні уявлення про сприятливість/несприятливість

вогню, які зафіксовані у поєднанні різних мовних одиниць, що асоціюються з цими уявленнями. Наприклад, англійське прислів'я *Throw the fat in the fire, to* мотивоване асоціаціями англійців з розпалюванням пристрастей. Фразеологізм укр. *гра з вогнем* мотивований актуалізацією у свідомості носіїв української мови дуже небезпечних дій, вчинків, які можуть потягти за собою неприємні наслідки. А в тих одиницях, де закарбовано міфологічні уявлення про безпеку/небезпеку вогню, персоніфікованого в міфологічних істотах на зразок язичницького бога Перуна – бога грози, грому, громовиці як каральної сили – укр. *Хай тебе Перун трісне* [18, 330], стійка дистрибуція (взаємодія) компонентів структури утворює своєрідні шари архетипних смислів, що об'єднують культурно дотичні ідеї, сумірні із вираженням семантики вогню.

Семантика мотиву, за переконанням С. Неклюдова, не лише інтертекстуальна, а й парадигматична. Вона спирається на “знання традиції”, є значно ширшою, ніж те, що маніфестується; мотив належить не лише словесній формулі, а усій традиції загалом. Його значення не виводиться лише із внутрішньофразової синтагматики – для розуміння причин його вибору необхідна його співвіднесеність, по-перше, з картиною світу відповідної національної культури, а, по-друге, із загальнолюдським сюжетно-мотивним фондом і основоположними у ньому семантичними універсалами [17, 236].

Розуміння мотивації як корелята способу номінації приводить нас до ономасіологічних параметрів зіставлення. У широкому розумінні (за В. Манакінім) ономасіологічні параметри зіставлення – це такі ознаки (подібностей) і відмінностей, які вказують на неоднакові способи номінації одних і тих самих об'єктів у різних мовах [13, 235]. У контексті нашого дослідження такими об'єктами будуть форми (різні засоби, тобто мовні одиниці – від слова – до речення і навіть фрази) вираження семантики вогню. Підвищена увага до ономасіологічної сторони мовних одиниць, зокрема й таких, що наповнені культурним змістом, спостерігається й при вивченні далеко споріднених мов. Саме ономасіологічні ознаки (за наявності значного шару типологічних рис) проступають при зіставленні найбільш рельєфно й експліцитно. Зіставлення особливостей мотивацій мовних формул із семантикою вогню в різних мовах дозволяє побачити те, що часто залишається поза увагою – відбитки культури й релікти мовної творчості народів, порівняти специфіку цієї мовотворчості у структурі КВ, збагативши у такий спосіб і власну мовну свідомість.

Внутрішня форма, покладена в основу номінації лексем і словесних формул із семантикою вогню як сутність, що безпосередньо пов'язана із ономасіологічним вектором дослідження, виступає як засіб процесу мотивації і водночас як поєднувальний механізм між формою як формальною сутністю та її здатністю виражати певний зміст. У такому розумінні внутрішню форму можна інтерпретувати як основу мотивованості [7, 98–107]. За О. Потєбнею, “внутрішня форма є відношенням змісту думки до свідомості; вона показує, як уявляється людині її власна думка” [19, 83]. Внутрішня форма виступає як основа мотивованості семантики вогню, поєднує зміст і форму цих специфічних мовних знаків, якими є лексеми і словесні формули на позначення вогню. Вона одночасно закріплює відповідну гносеологічну інформацію (дискретні елементи первинних концептуальних уявлень) у вигляді сприятливості/несприятливості вогню для людини.

Вищенаведені положення є переконливими аргументами для вибору ономасіологічного мотиву як *tertium comparationis* у цьому дослідженні, оскільки він інваріантний щодо множинності своїх варіантних реалізацій, причому не лише в одній національній традиції. Кожна конкретна реалізація мотиву – це завжди актуалізація одного із аспектів його змістового обсягу, що, своєю чергою, формується системою таких мотивів. Таким чином, ономасіологічний мотив має свою структуру, яка формується системою вертикальних та горизонтальних відношень мотивів. Вертикальна структура формується системами варіантів мотивів (аломотивів), які виявлятимуть різну міру ізоморфізму та аломорфізму у зіставлюваних мовах. Горизонтальна структура пов'язана із системами мотиваторів, що поєднують варіанти мотивів і їх вербалізацією у певній культурі та мові. Мотиватори охоплюють класи слів, пов'язаних мотиваційними відношенням із варіантами мотивів.

Мотиваційний аналіз здійснюємо за багатостороннім порівнянням і зіставленням в ономасіологічному спрямуванні з урахуванням результатів *семасіологічного аналізу*. Такий інтегрований підхід спирається на вектор дослідження: від семантики наявних у мовах досліджуваних одиниць до ментальних сфер ототожнення певного магічного, сакрального, міфологічного, культурного, соціального змісту, потім до визначення змістового обсягу мотиву, або мотиваційної структури (основу його складатиме семасіологічний аналіз), і до результатів вербалізації певних варіантів мотивів засобами кожної мови з урахуванням культурного

складника вибору форми мотиватора на позначення змісту вогню.

Таким чином, дедуктивним методом, при якому об'єктом дослідження спочатку стає система номінативних одиниць, а предметом – мотиваційні моделі, що диктуються культурними чинниками, визначивши змістовий обсяг мотиву вогню і горіння у різних його проявах у кожній мові, аплікативним методом, отримавши спільне та відмінне, визначаємо і сфери ототожнення цих смислів, які вербально забезпечують ментальний складник вербалізації.

Останнім етапом в аналізі є визначення мотиваційної структури ономасіологічного мотиву та систем мотиваторів, які у кожній мові забезпечують перехід ментального складника мотивації у вербальний. Це дасть змогу підсумувати, як одна й та ж мотиваційна ознака вербалізується у різних мовах з огляду на типологічне і генетичне.

Підсумовуючи, зазначимо, що принципи і методи аналізу архетипового концепту ВОГОНЬ і його основних стереотипних характеристик, відбитих в англійській та українській лінгвокультурах, зумовлені розумінням концепту загалом як ментального (інваріантно-варіантного) утворення та його діахронічної природи зокрема.

Виокремлення компонентів структури концепту ВОГОНЬ зумовлено двовекторним підходом: у діахронному аспекті встановлено співвіднесеність між вихідною (первісною) інформацією і тією, яка представлена у концепті на сучасному етапі (словникові дефініції імен концептів FIRE і ВОГОНЬ, що його вербалізують, інші образні одиниці). Діахронно-синхронний аналіз сприяв виявленню трансформацій, змін, що відбувалися у структурі архетипного концепту ВОГОНЬ і були зумовлені його динамічною природою і факторами стереотипізації його культурних смислів.

ЛІТЕРАТУРА:

- 1.** *Березович Е. Л.* Язык и традиционная культура. Этнолингвистические исследования / Елена Львовна Березович. – М. : Индрик, 2007. – 600 с.;
- 2.** *Валерій Войтович.* Українська міфологія. – К.: Либідь, 2002 – 663 с.;
- 3.** *Голубовська І. О.* Етнічні особливості мовних картин світу / Голубовська І. О. – К.: Логос, 2000. – 284 с.;
- 4.** *Етимологічний словник української мови* / [гол. Ред О. С. Мельничук] : у 7 т. – К. : Наукова думка, 1982 – . – Т. 1 : А – Г – 1982. – 631 с.; Т. 2 : Д – Копці – 1985. – 570 с.; Т. 3 : Кора – М – 1989. – 549 с.; Т. 3 : Н – П – 2003. – 656 с.; Т. 5. : Р – Т – 2003. – 407 с.;
- 5.** *Жайворонок В.* Знаки української етнокультури : Словник-довідник / Віталій Жайворонок. – К. : Довіра, 2006. – 703 с.;
- 6.** *Карасик В. И.* Архетипические концепты в общении // Прямая и непрямая коммуникация : Сб. науч. статей. – Саратов : Изд-во ГосУНЦ “Колледж”, 2003. – С. 43;
- 7.** *Кияк Т. Р.*

Мотивированность лексических единиц : количественные и качественные характеристики / Тарас Романович Кияк. – Львів : Вища школа, 1988. – 161 с.; **8. Колесник О. С.** Лінгвокультурні та лінгвосеміотичні особливості вербалізації концепту-міфологеми ВОГОНЬ / О. С. Колесник // Мовні і концептуальні картини світу : [зб. наук. пр.]. – К. : ВПЦ “Київський університет”. – Вип. 43. – Ч. 2. – С. 218–226; **9. Кочерган М. П.** Зіставне мовознавство: методи, принципи, аспекти й рівні дослідження / М. П. Кочерган // Мовознавство. – 2006. – № 5. – С. 34–51; **10. Кузь Г. Т.** Вигуківі фразеологізми української мови : етнолінгвістичний та функціональний аспекти : автореф. дис. на здобуття нук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / Г. Т. Кузь. – Івано-Франківськ, 2000. – 19 с.; **11. Левченко О.** Фразеологічна символіка : лінгвокультурологічний аспект / Олена Левченко. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2005. – 352 с.; **12. Маковський М. М.** Сравнительный словарь мифологической символики в индоевропейских языках : Образы мира и миры образов / Марк Михайлович Маковський. – М. : Гуманит. изд-во центра ВЛАДОС, 1996. – 416 с.; **13. Манакин В. Н.** Основы контрастивной лексикологии : близкородственные и родственные языки / Владимир Николаевич Манакин. – К. : Кировоград : Центр. – Укр. Изд-во, 1994. – 262 с.; **14. Маслова В. А.** Введение в когнитивную лингвистику [Текст] / В.А. Маслова. – М.: Флинта, 2007. – 294 с.; **15. Мокиенко В. М.** Большой словарь русских народных сравнений. Большой объяснительный словарь / В. М. Мокиенко, Т. Г. Никитина и др. – М. : ОЛМА Медиа Групп, 2008. – 799 с.; **16. Мокиенко В. М.** К разграничению генетических и типологических связей славянской поговорки / В. М. Мокиенко // Современные славянские культуры : развитие, взаимодействие, международный контекст. Материалы международной конференции ЮНЕСКО. – К. : Наукова думка, 1982. – С. 364–369; **17. Неклюдов С. Ю.** Мотив и текст / С. Ю. Неклюдов // Язык культуры : Семантика и грамматика. К 9-80-летию со дня рождения ак. Н. И. Толстого (1923–1996). – М. : Индрик, 2004. – С. 236–247; **18. Прислів'я та приказки.** Взаємини між людьми / [упорядк. М. М. Пазяк]. – К. : Наукова думка, 1991. – 440 с.; **19. Потебня А. А.** Полное собрание сочинений. Мысль и язык / Александр Афанасьевич Потебня. – Одесса : Гос. издат. Украины, 1922. – Т. 1. – 188 с.; **20. Родионова И. В.** Имена библейско-христианской традиции в русских народных говорах : автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.01 “Русский язык” / И. В. Родионова. – Екатеринбург, 2000. – 22 с.; **21. Рут М. Э.** Образная номинация в русском языке / М. Э. Рут. – Екатеринбург : Изд. Уралськ. унив., 1992. – 144 с.; **22. Сумцовъ Н. Ѳ.** Пожелания и проклятия (Преимущественно малорусскія) / Н. О. Сумцовъ. – Харьков : Типографія Губернскаго Правленія, 1896. – 26 с.; **23. Білоноженко В. М.** Фразеологічний словник української мови : у 2 кн / Білоноженко В. М. – К : Наукова думка, 1999. – Кн. 1. – 1999. – 528 с.; Кн. 2. – 1999 – 529 с.; **24. Irish curses.** – e-mail <http://www.ncf.carleton.ca >